

in the process of globalization and the prospective of consolidation energetic security of the state. Modern principles of mechanism of economic behaviour of fuel markets subjects' formation under the conditions of globalization have been discovered.

Key words: fuel and energetic complex, globalization, fuel market, energetic security.

УДК 330.1: 3390.9

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ – ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ

*С. М. Макуха, доктор економічних наук, професор
Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*

Досліджено процес залучення та функціонування іноземних інвестицій в трансформаційних економіках. Розкрито роль і значення іноземного інвестування в розвитку євроінтеграції країн – нових членів ЄС. Значне місце відведено кількісному і якісному аналізу іноземних інвестицій, що надходять в Україну. Доведено необхідність активізації залучення інноваційного іноземного капіталу в пріоритетні сектори економіки.

Ключові слова: *прямі іноземні інвестиції, інновації, іноземні корпорації, оплата праці, продуктивність праці, технопарки.*

Постановка проблеми. Світовий досвід показує, що іноземний капітал значною мірою забезпечив економічне зростання як промислово розвинених країн, так і нових індустріальних держав, оскільки забезпечував створення конкурентоспроможного експортного капіталу і розвиток наукомістких галузей.

Отже, актуальність проблеми зумовлена тим, що іноземний капітал сприяє успіху економічної стратегії держави в цілому, забезпечуючи прискорення економічного та технічного прогресу, оновлення та модернізацію виробничого апарату. Залучення іноземного капіталу дозволяє використовувати передові методи організації виробництва, притаманні ринковій економіці, готувати нові кадри фахівців, спроможних працювати в нових умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми іноземного інвестування в транзитивних країнах досліджувалися в роботах О. Акопової, О. Гаврилюка, В. Гейця, Е. Грехема, Р. Дорна, І. Лукінова, О. Носової, А. Омельченка, В. Паламарчука, Б. Панасюка, Ю. Пахомова, А. Семенова, Ю. Хайлемана, Є. Черняка та ін. Однак суперечливості процесу іноземного інвестування перехідних країн в умовах глобальної економіки не приділялось достатньої уваги.

Формулювання цілей. Мета статті – довести, що найважливішим засобом забезпечення конкурентоспроможності економіки транзитивних країн є стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності за участю іноземного капіталу, що дає змогу розв'язати найгостріші соціально-економічні проблеми на шляху України до євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що співвідношення між нагромадженням і споживанням, їх структурні зміни є фундаментальними чинниками, що визначають соціально-економічний прогрес суспільства. До рушійних чинників макроекономічної динаміки та забезпечення у кінцевому результаті гідного рівня життя громадян належать кількісні та якісні характеристики засобів виробництва, спроможність економічної системи генерувати власні науково-технічні розробки та використовувати досягнення світової науки.

Однак розбудова інноваційно-інвестиційної моделі потребує відповідної політики держави та значних коштів. Останніми роками значно зросла роль іноземних інвестицій у розвитку високих технологій окремих країн та регіонів. Іноземне інвестування – це та сфера життєдіяльності держави, яка значною мірою забезпечує соціально-економічний прогрес держави і визначає її міжнародний статус. Оптимальна структура іноземних інвестицій стимулює інноваційний тип розвитку на основі економіки знань та інформаційного суспільства. Тому не випадково у 2007 р. було зареєстровано безпрецедентно високий рівень прямих іноземних інвестицій (ПІІ) у світі, їх величина становила 2 трлн дол. Унаслідок світової економічної кризи у 2008 р. ПІІ знизилися до 1,7 трлн і продовжували скорочуватись у 2009 р.

UNCTAD припускає невелике зростання ПІІ у 2010 р., але застерігає, що до 2011 р. навряд чи відбудеться істотне підвищення світового припливу інвестицій. UNCTAD очікує, що глобальні потоки капіталу досягнуть більш ніж 1,2 трлн дол. у 2010 р., у 2011 – відповідно 1,3 – 1,5 трлн дол. і досягнуть 1,6 трлн дол. у 2012 р. [1]. Проте ці перспективи ПІІ пов'язані з ризиком і невизначеністю, включаючи крихкість глобального економічного відновлення.

На відміну від найбільших світових економік приплив ПІІ в країни, що розвиваються, Африки, Латинської Америки, Карибського басейну і Азії наприкінці 2008 р. збільшився. Але в першому кварталі 2009 р. спад інвестицій торкнувся й цих країн.

За даними Євростату, під впливом міжнародної фінансової і економічної кризи прямі ПІІ Євросоюзу в 2009 р. становили 263 млрд євро, що на 24 % менше проти 2008 р. США, як і раніше, залишаються основною країною, що залучила найбільші прямі інвестиції з боку ЄС. В 2009 р. прямі інвестиції ЄС у США досягли 69 млрд євро, що становило більше 40 % загального обсягу ПІІ ЄС. Однак цей показник знизився наполовину порівняно з обсягом 2008 р. Другою країною після США за обсягом інвестицій з боку ЄС стала Швейцарія. Обсяг прямих інвестицій ЄС у цю країну становив 44,8 млрд євро, що на 11 млрд євро більше порівняно з 2008 р. [2].

У 2009 р. приплив у Китай ПІ становив близько 95 млрд дол. США. За цим показником країна вийшла на друге місце у світі, поступаючись лише США. Представник Конференції ООН з торгівлі і розвитку (УНКТАД) Чжань Сяонін на презентації щорічної «Доповіді про світові інвестиції в 2010 році» відзначив, що у 2010 р. в Китаї збережеться тенденція стабільного росту обсягу залучення ПІ. Він зауважив: «Наразі в Китаї не існує проблеми погіршення середовища для залучення іноземних інвестицій, що обговорюється у деяких ЗМІ». За його словами, у китайській політиці із залучення іноземного капіталу дійсно відбулися деякі зміни, «але вони в цілому будуть корисними для залучення іноземних інвестицій і створять нові шанси для розвитку зарубіжних компаній, що спеціалізуються в галузі високих технологій і товарів з високою доданою вартістю». Для Китаю настав час збільшити масштаби своїх іноземних інвестицій, зокрема в обробну промисловість, що є неминучою передумовою для стійкого розвитку власної економіки [3].

На початку 90-х років ХХ ст. безпрецедентно велика потреба у капіталах виникла в країнах Центральної і Східної Європи та СНД. За даними Міжнародного інституту фінансів, приплив приватного капіталу в 29 країн із перехідною економікою досяг у 2004 р. 279 млрд дол., але, за оцінкою західних фахівців, ці країни були здатні поглинути майже 500 млрд дол. В країнах, які протягом 2004 – 2007 рр. увійшли до ЄС, створюється сприятливий інвестиційний клімат: надійна і чітка система законодавства, пільговий податковий та митний режими; спрощення процесу реєстрації та процедури проходження ПІ на основі уніфікації відповідних законодавчих актів; стабільності режиму оподаткування; застосування практики підписання міждержавних договорів, що ліквідують подвійне оподаткування. Ці заходи забезпечили країнам Центральної і Східної Європи у 2001 р. рекордний рівень ПІ – 28,2 млрд дол.

Так, у 2002 р. майже третина вкладень в основний капітал в Угорщині припадала на іноземні інвестиції. Такі великі обсяги іноземного капіталу угорці залучили завдяки напівофшорним правилам гри на ринку: корпоративний податок у цій країні становив 18 %, в ЄС – 30 %. Обсяг торгівлі з країнами ЄС досягав 70 % зовнішнього товарообігу, у промисловій торгівлі діяв договір про вільну торгівлю. Отже, постсоціалістичні країни зазначеного регіону виявили політичну волю, величезне бажання вступити до європейської спільноти, підкріплене створенням насамперед відповідних економічних передумов для реалізації поставленої мети. І не останню роль у цьому процесі відіграли іноземні інвестиції.

Саме іноземні корпорації в зазначеному регіоні значною мірою забезпечили економічний підйом і підвищення конкурентоспроможності країн на світових ринках. Інвестиційна політика країн Центральної і Східної Європи передбачала залучення іноземних інвестицій передусім у розвиток високотехнологічних виробництв експортної орієнтації. Завдячуючи ПІ, була забез-

печена швидка трансформація товарної структури, наближення її до стандартів ЄС [4, с. 49]. Іноземний капітал створив відповідну базу для інноваційного розвитку країн Центральної і Східної Європи і виступив чинником прискорення їх вступу до ЄС. При цьому питома вага філій іноземних компаній у прикладних науково-дослідних розробках у 2003 р. становила в Угорщині 62,5 %, Чехії – 46,6 % [5, с. 11].

Крім компаній-інвесторів походженням з ЄС, високу інвестиційну активність в країнах-претендентах на вступ до ЄС демонстрували корпорації Японії, США, Південної Кореї, передаючи реципієнтам капіталу кращі зразки досвіду управління та новітні технології. Об'єктами інвестиційної діяльності виступали автозавод «Шкода» у Чехії, «Фольксваген», «Пежо», «Сітроєн» у Словаччині, фармацевтичні підприємства Угорщини.

Структурній перебудові економік зазначених держав сприяв контроль з боку постійної комісії ЄС над використанням інноваційного менеджменту з метою скорочення технологічного розриву між старими та новими членами ЄС [6, с. 72]. Таким чином, передумовою структурної перебудови економіки країн – нових членів ЄС був достатньо високий рівень нагромадження при активній участі в цьому процесі іноземного капіталу, спрямованого на стимулювання розвитку високотехнологічних виробництв.

В Україні протягом двох десятиріч не приділялося достатньої уваги питанням модернізації економіки, створенню матеріальних основ для реалізації інноваційно-інвестиційного розвитку. На першому плані стояли питання підтримання певного рівня споживання, і забувався причинно-наслідковий зв'язок між наявністю відповідних засобів виробництва і споживанням. За останні три роки рівень приватного споживання в Україні зростав у 3,5 рази швидше порівняно зі збільшенням створеного для цього споживання продукту.

Протягом 2005 – 2008 рр. із консолідованого бюджету України на оплату праці і трансферти населенню виділялося більше ніж 50 % наявних коштів. У період 2000–2002 рр. зазначений показник не перевищував 38 % [7, с. 6]. Тенденцію до зростання витрат, спрямованих на підтримання платоспроможного попиту населення демонструє табл. 1.

Т а б л и ц я 1

Перевищення темпів зростання середньомісячної заробітної плати в Україні порівняно з темпами зростання продуктивності праці, %

Показник	Рік							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Рівень випередження	15,8	7,7	2,1	13,4	26,5	15,8	13,9	28,2

Джерело: [7, с. 6].

На думку вчених, процес швидкого зростання зарплати в Україні пояснюється впливом таких чинників:

- низький рівень оплати праці в 90-х роках викликав необхідність регулювання зарплати у бік підвищення з урахуванням інфляції;
- економічне зростання, яке почалося наприкінці 1999 р., обумовило дефіцит кваліфікованих кадрів, що сприяло підвищенню зарплат на підприємствах з метою забезпечення конкурентних переваг на ринку;
- стабільність економічної кон'юнктури, яка склалася протягом 2001–2007 рр., забезпечила створення умов для підвищення зарплати найманих працівників [8, с. 33].

Незважаючи на позитивну динаміку номінальної зарплати та суттєве випередження її темпів зростання порівняно зі зростанням продуктивності праці, абсолютна величина цього показника в Україні є незначною. За даними Держкомстату України, у вересні 2010 р. середня зарплата становила 2349 грн, а мінімальна з першого жовтня поточного року – 907 грн. За даними 2009 р., середня зарплата в Україні набагато нижча мінімальної в ЄС за винятком Болгарії, Румунії, Латвії.

У звіті Євростату щодо мінімальних зарплат країни ЄС розділені на три групи: багаті країни, де мінімальний заробіток перевищує 800 євро на місяць; у середньозабезпечених країнах він коливається в межах від 400 до 800 євро; у групі найбідніших країн зарплатний мінімум становить нижче 400 євро на місяць. Найвища мінімальна заробітна плата (без відрахувань) серед країн ЄС встановлена в Люксембурзі (1642 євро), Ірландії (1462) і Бельгії (1387). А найнижчий рівень мінімальної зарплати в ЄС у перерахуванні на євро зафіксовано у Болгарії (123 євро), Румунії (153), Латвії (232), Литві (254), Угорщині (270), Естонії (278) та Польщі (281). У країні-кандидаті Туреччини мінімальну заробітну плату встановлено на рівні 319 євро [9].

Таким чином, рівень зарплати в Україні залишається одним із найнижчих в Європі. Останніми роками спостерігається суттєве відставання українських зарплат від їх рівня в нових країнах ЄС, і це не дивно, бо на рівні національної економіки продуктивність праці визначається як співвідношення номінального ВВП та чисельності зайнятого населення. Як зазначається у Національній доповіді 2010 р. НАНУ, за перші 10 років незалежності ВВП країни знизився до 40,8 %. За підсумками 2009 р. цей показник становив лише 63 % від рівня 1990 р. [10, с. 8].

Тому не дивно, що ВВП, який припадає на душу населення в Україні, становить 25,9 % показника Словенії, 28,5 % – Чехії, 68,7 % – Туреччини, 80,7 % – Македонії [11, с. 5]. Найважливішою причиною цього є експлуатація застарілих та неякісних засобів праці, відсутність дієвих стимулів до їх відновлення з метою виробництва конкурентоспроможної продукції на основі енерго- та матеріалоозаощаджувальних технологій.

Як зазначається в програмі «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2015 роки», в умовах глобалізаційних викликів» проблемою є наростаючий розрив міждисциплінарних зв'язків і циклу «фундаментальні дослідження – розробки – комерціалізація знань у виробництві». Врешті-решт це призвело до того, що більшість наукових установ стали скочуватися до реалізації політики консервації і тиражування тематики з метою виживання, а не розвитку. Тому сьогодні до 75 % вітчизняного наукового потенціалу використовується для підтримання вже досягнутого науково-технічного рівня економіки, лише незначна частина орієнтована на цілі оновлення на сучасному рівні наукових знань[12].

Починаючи з 2000 р., в Україні жодного бюджетного року не була виконана визначена ст. 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» норма щодо забезпечення державою бюджетного фінансування наукової та науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 % ВВП України. Типова щорічна цифра бюджетних видатків на науку становить 0,3–0,5 % ВВП, а сумарно – з усіх джерел 1,2–0,89 %.

На науку з державного бюджету витрачається коштів у 10 разів менше, ніж на забезпечення діяльності органів державної влади і правоохоронних органів, тоді як, наприклад, у США, навпаки, витрати на науку в 1,3 рази перевищують витрати на забезпечення діяльності зазначених органів. Навіть у Росії з її значними територіальними розмірами, геополітичними і внутрішніми проблемами таке співвідношення майже вдвічі менше, ніж в Україні.

Зниження рівня фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт призвело до відтоку з України кваліфікованих наукових і технічних кадрів, занепаду багатьох наукових шкіл, стрімкої деградації матеріально-технічної бази наукових та науково-технологічних досліджень, переважного впровадження в Україні запозичених технологій не найкращої якості. Протягом останніх 15 років зростає використання результатів наукових досліджень українських учених у сферу інноваційної діяльності сусідніх держав, водночас зменшуються обсяги використання можливої бази об'єктів інноваційної діяльності в Україні та знижується кількість інноваційно активних підприємств (13 % у 2008 р. порівняно з 26 % у 1994 р.).

Слід зазначити, що серед країн ЄС мінімальні показники інноваційної активності мають Португалія – 26 % і Греція – 29 %, проте навіть ці показники удвічі вищі, ніж в Україні. А порівняно з країнами-лідерами, такими як Нідерланди (62 %), Австрія (67 %), Німеччина (69 %), Данія (71 %) та Ірландія (74 %), цей розрив з Україною збільшується майже у п'ять разів [13].

Серед чинників, які перешкождали здійсненню інноваційної діяльності, на першому місці стоїть нестача власних коштів у підприємств. За таких умов, урахувавши позитивний досвід використання іноземних інвестицій для оновлення виробничих потужностей на основі найновіших досягнень науки і тех-

ніки країнами Центральної Європи, надзвичайно важливим є залучення іноземних інвесторів до розвитку вітчизняної інноваційної сфери. Однак надії України, як і країн СНД, щодо кількості та якості іноземних інвестицій не справдилися.

Іноземні інвестиції залучаються в дуже скромних масштабах, їх приплив не спрямовується на модернізацію виробництва та здійснення інновацій з метою розвитку експортоорієнтованих високотехнологічних галузей. Досить часто іноземні капітали надходили у вигляді зв'язаних державних кредитів для фінансування закупівлі іноземних товарів. Незначний приплив капіталів забезпечували господарюючі суб'єкти спільних підприємств за рахунок експортно-імпортних операцій.

Наразі обсяг іноземних інвестицій в Україну не відповідає розмірам держави та рівню її індустріального розвитку. При потребі в іноземних інвестиціях від 140 млрд до 200 млрд дол. США, необхідних для структурної перебудови, і щорічній – 20 млрд [14, с. 81], за даними Державного комітету статистики, протягом дев'яти місяців 2010 р. іноземні інвестори вклали в економіку України 3,423 млрд дол. прямих інвестицій – на 13,3 % менше показника за 9 місяців 2009 р., але одночасно вилучили 0,628 млрд дол. – на 25,7 % менше, ніж у 2009 р.

З урахуванням даних першого і другого кварталів, коли чистий приплив інвестицій склав відповідно лише 98,3 млн дол. і 397,5 млн дол. (або 12 % і 21,1 % від аналогічних показників 2009 р.), в третьому кварталі ПІІ приросли на 2,051 млрд дол., що в 3,3 рази краще за показник третього кварталу 2009 р. Загальний обсяг ПІІ в Україну станом на 1 жовтня досяг 42,512 млрд дол., що на 6,4 % перевищує їх значення на початок 2010 р. Приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці країни з урахуванням його переоцінювання, втрат, курсової різниці тощо, за 9 місяців 2010 р. становив 2 546,7 млн дол. З розрахунку на одну людину ПІІ становили 926,7 дол. [14, с. 6].

Група Світового банку, до якої входять щонайменше шість міжнародних інвестиційних організацій, відзначає законодавчі обмеження для іноземних інвестицій в Україні. Про це йдеться у звіті, який містить дані стосовно законодавчого забезпечення ПІІ у майже 90 країнах світу. У звіті наголошено, що надмірні обмеження і застарілі закони перешкоджають ПІІ у багатьох країнах світу, що гальмує розвиток економік, особливо у період глобальної кризи.

У більшості первинних і виробничих секторів України діють правила повної відкритості для іноземних інвестицій, зазначає група Світового банку.

Але є галузі в Україні на кшталт телекомунікацій, газет і видавничої справи в цілому, де існують серйозні обмеження для доступу ПІІ, тоді як для виробничих секторів в Україні індикатор «Інвестування через кордони» дорівнює 100 %, то в українських ЗМІ лише 15 %, у видавничій справі – 30 %, а у повітряному транспорті України – лише 50 %. Значні обмеження на ПІІ існують

в аграрному секторі України, оренді землі, її суборенді, до того ж земельний кадастр України ще не затверджений остаточно на державному рівні [15].

Для реєстрації в Україні іноземної компанії з обмеженою відповідальністю необхідно здійснити понад десяток процедур, і це забирає щонайменше місяць. Це значно довше, ніж у середньому в країнах Європи і Середньої Азії, але швидше, ніж за середніми світовими показниками. Вітчизняні експерти до чинників, що не сприяють активізації іноземного інвестування, додають неповернення ПДВ, недосконалість судової системи, відсутність земельної реформи, складне валютне регулювання. Заяви влади про швидке розв'язання цих проблем сприймаються інвесторами позитивно, але для повернення довіри необхідний час. Обсяги ПІІ в Україну та їх регіональна структура відображені в табл. 2.

Таблиця 2

Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн дол. США

Країни ¹	Обсяги прямих інвестицій на 01.10.2010 р. ²	У % до підсумку
Усього	42511,9	100,0
у тому числі		
Кіпр	9579,1	22,5
Німеччина	7005,7	16,5
Нідерланди	4082,7	9,6
Російська Федерація	2956,3	7,0
Австрія	2667,3	6,3
Сполучене Королівство	2284,7	5,4
Франція	1751,6	4,1
Швеція	1732,2	4,1
Віргінські Острови, Британські	1425,5	3,4
Сполучені Штати Америки	1218,4	2,9
Італія	984,3	2,3
Польща	937,1	2,2
Швейцарія	830,1	2,0
Інші країни	5056,9	11,7

Джерело: Держкомстат України.

Примітки. ¹ Дані наведено наростаючим підсумком з початку інвестування. Перелік країн визначено, виходячи з найбільших обсягів інвестицій, що вкладені в економіку України.

² Обсяги прямих інвестицій в Україну та за окремими країнами-інвесторами наведено з урахуванням даних Національного банку України та Фонду державного майна України (щодо різниці між ринковою та номінальною вартістю акцій, майна тощо, не облікованої у статистичній звітності окремих підприємств).

Інвестиції в Україну надійшли зі 124 країн світу. Як і вісім років тому, у десятку найбільших інвесторів української економіки входять: Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Російська Федерація, Сполучене Королівство, Сполучені Штати Америки, Швеція, Віргінські Острови. Прямі іноземні інвестиції традиційно спрямовуються насамперед у невиробничі сфери: фінансову, торговельну, банківську діяльність, операції на ринку нерухомості. У фінансових установах акумульовано 33,2 % обсягу прямих інвестицій, ще 10,7 % – на підприємствах торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку, а також 10,5 % – в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям.

Слід зазначити, що, починаючи з 2001 р., іноземні інвестиції в основному спрямовувалися на розвиток середньотехнологічного сектору промислового виробництва. За міжнародною класифікацією ОЕСР, до нього належать: виробництво електричних машин та приладів, що не включені в інші категорії; автомобілебудування, виробництво тягачів; виробництво залізничного, транспортного обладнання; виробництво хімічних продуктів за вирахуванням фармацевтичних продуктів; машинобудування, що не включене в інші категорії.

Як відомо, до високотехнологічних товарів відносять: виробництво повітряних і космічних літальних апаратів; виробництво електронно-обчислювальних машин, інформаційно-комунікаційні технології та виробництво фармацевтичних препаратів. На цей сектор припадає найменша частка іноземних інвестицій. Протягом 2001–2003 рр. вона становила 7,8–9 %. Однак протягом 2005–2009 рр. майже вдвічі скорочується надходження ПІІ в сектор середньо- і високотехнологічних виробництв [16, с. 18].

Проблема інноваційного розвитку економіки України ускладнюється і масштабами відпливу капіталу, які стали загрозливими для національної безпеки держави. За даними Міністерства економіки, з часу проголошення незалежності з країни різними шляхами, в тому числі нелегальними, виведено близько 30 млрд дол. США. Щорічний обсяг відпливу капіталу з України становить близько 1,5–2 млрд дол. [17, с. 3]. Таким чином, створення оптимального інвестиційного клімату в державі стає найважливішим завданням у напрямі реформування вітчизняної економіки.

Висновки. Інвестиційна політика країни має спрямовуватися на максимально повне включення ПІІ у стратегію економічного розвитку та зростання, створення інноваційної моделі економіки. Необхідність подолання наслідків

світової фінансово-економічної кризи, євроінтеграційні прагнення України потребують не тільки стимулювання кількісного зростання ПІІ, а й обрання інноваційно-пріоритетних напрямів інвестування.

В умовах обмежених фінансових ресурсів, на нашу думку, найбільш прийнятними економіко-організаційними формами залучення ПІІ в інноваційну діяльність мають бути технопарки, бізнес-інкубатори, кластери.

Надзвичайно важливим завданням є забезпечення потенційних іноземних інвесторів розгорнутою, достовірною та оперативною інформацією щодо можливостей інвестування. Світовий досвід показує, що найбільшого ефекту така інформація досягає при селективному обранні кола одержувачів інформації. В маркетинговій такій підхід відомий як «таргетинг» (targeting). Інформація спрямовується не на всіх потенційних інвесторів одночасно, відбирається саме те коло, на яке необхідно впливати з метою залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новости международной торговли [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://trade.eoaccord.org/news/trade/2009/1003.htm>.
2. [Http://russian.people.com.cn/31520/7039725.html](http://russian.people.com.cn/31520/7039725.html).
3. [Http://russian.people.com.cn/31518/7079688.html](http://russian.people.com.cn/31518/7079688.html).
4. Шакина А. Прямые иностранные инвестиции в странах Восточной Европы / А. Шакина // Мировая экономика и междунар. отношения. – 2003. – № 2. – С. 48–51.
5. Шнырков А. Экономика ЕС-10. Два года после вступления в Союз / А. Шнырков // Зеркало недели. – 2006. – № 34.
6. Будкин В. Инновационная модель развития национальных экономик / В. Будкин // Экономика Украины. – 2010. – № 6. – С. 67–78.
7. Геец В. Формирование и развитие финансового кризиса 2008–2009 годов в Украине / В. Геец // Экономика Украины. – 2010. – № 4. – С. 5–15.
8. Богачев О. С. Дослідження взаємозв'язку продуктивності та оплати праці в Україні / О. С. Богачев // Вісн. екон. науки в Україні. – 2009. – № 1. – С. 33–36.
9. [Http://www.newsru.com/finance/](http://www.newsru.com/finance/).
10. Оскольський В. Спілка економістів України і політика реформ: здобутки та погляд у майбутнє / В. Оскольський // Уряд. кур'єр. – 2010. – № 214.
11. [Http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=460](http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=460).
12. Семиноженко В. Гуманітарній сфері Україні потрібна політика створення можливостей / В. Семиноженко // Уряд. кур'єр. – 2010. – № 105.
13. Концепція Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/index.php?get=news&id=2707>.

14. Порошенко П. Десять років незалежності у дзеркалі світової політики та економіки / П. Порошенко // Політ. думка. – 2001. – № 3. – С. 72–83.
15. Економіка України за січень–жовтень 2010 року // Уряд. кур'єр. – 2010. – № 225.
16. Федулова Л. Технологическая готовность экономики Украины к новым вызовам в условиях отсутствия технологической политики / Л. Федулова // Экономика Украины. – 2010. – № 9. – С. 12–26.
17. Аржевітін С. Відплив капіталу з України: причини та шляхи подолання / С. Аржевітін // Вісн. Нац. банку України. – 2010. – № 1. – С. 1–3.

ИННОВАЦИОННОСТЬ ЗАРУБЕЖНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ – ФАКТОР МОДЕРНИЗАЦИИ ПЕРЕХОДНОЙ ЭКОНОМИКИ

Макуха С. Н.

Исследован процесс привлечения и функционирования иностранных инвестиций в трансформационных экономиках. Раскрыты роль и значение иностранного инвестирования в развитии евроинтеграции стран – новых членов ЕС. Значительное место отведено количественному и качественному анализу иностранных инвестиций, поступающих в Украину. Доказана необходимость активизации привлечения инновационного иностранного капитала в приоритетные сектора экономики.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, инновации, иностранные корпорации, оплата труда, производительность труда, технопарки.

INVESTMENTS IN NOVATIONS OF FUNDS – A FACTOR MODERNIZATIONS OF THE TRANSFORMATIONAL ECONOMY

Макуха С. М.

Process of attraction and operation foreign in transformational economy in article is researched. The role and importance foreign инвестирования in development of the european integration of the countries-new members ES is discovered. The significant place of quantitative and qualitative analysis foreign investment, entering in Ukraine, is conducted. The need of the activations of attraction innovations foreign funds in priority sectors of the economy is proved.

Key words: direct foreign investments, innovations, foreign corporations, payment of the labour, capacity of the labour, technoparks.